

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نگاهی تحلیلی به تاریخ
ادبیات نمایشی ایلام

مؤلف:

محراب آقایی

سرشناسه : آقای، محراب، ۱۳۷۳-
 عنوان و نام پدیدآور : نگاهی تحلیلی به تاریخ ادبیات نمایشی ایلام/ مولف محراب آقای.
 مشخصات نشر : ایلام: برگ آذین، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری : ۱۱۲ص.: مصور (رنگی).
 شابک : 978-622-5897-01-4
 وضعیت فهرست : فیبا
 نویسی :
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۹۸-۱۰۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع : نمایشنامه نویسی -- ایران -- ایلام -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
 th century -- History and criticism -- Ilam Playwriting -- Iran
 رده بندی کنگره : ۲۸۴۷PIR
 رده بندی دیویی : ۶۳۰۰۹/۳۴۸
 شماره : ۸۸۶۰۸۸۹
 کتابشناسی ملی :
 اطلاعات رکورد : فیبا
 کتابشناسی :

مركز نشر برگ آذین

نگاهی تحلیلی به تاریخ ادبیات نمایشی ایلام

مولف: محراب آقای

انتشارات: برگ آذین

صفحه آرای: ابراهیم کرمان

طرح جلد: وحیده عطاییگی ممتاز

نوبت چاپ اول: ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۹۷-۰۱-۴

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۷۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۹
فصل اول: پیشینه تئاتر و ادبیات نمایشی در استان ایلام	
پیشینه نمایش آیینی و سنتی در استان ایلام	۱۷
سیر تاریخی تئاتر و ادبیات نمایشی در استان ایلام:	۱۹
۱- دهه چهل و پنجاه	۱۹
تاریخچه شکل گیری تئاتر منسجم و متون نمایشی	۲۷
۱- دهه شصت	۲۷
۲- دهه هفتاد	۳۳
۳- دهه هشتاد	۳۸
نگاهی به تئاتر کودک و نوجوان	۴۵
۴- دهه نود	۴۷
اولینه‌های تئاتر و ادبیات نمایشی در ایلام	۵۹
فصل دوم: تحلیل چند نمایشنامه‌ی برجسته‌ی بومی	
مقدمه	۶۵
کوچ خون	۶۵
براکوشی	۶۷
شان‌نامه‌ی «براکوشی»	۶۹
سیرک بزرگ	۷۷
رقص آتش	۷۹
وقتی موشها گر کردن می شوند	۹۳
نتیجه‌گیری	۹۶
پیشنهادهات	۹۷

مقدمه

ادبیات نمایشی گونه‌ای از ادبیات است که برای اجرا در صحنه‌ی تئاتر یا مکان‌های دیگر تنظیم و نوشته می‌شود. در ایران اشکال کهن نمایش ریشه در مذهب داشت. کهن‌ترین آنها مراسمی بود که در آن مغ‌ها سرودهای اوستا را همراه با رقص‌های دسته جمعی می‌خواندند. در ایران باستان نیز نمایش‌واره‌هایی به مناسبت پیروزی‌ها و سوگواری‌ها برپا می‌شد از جمله: «کین سیلوش»، «مویه زال»، «آیین جمشید» و... پس از این نمایش‌واره‌ها در دوره‌های مختلف اشکال گوناگون نمایش در ایران پدید آمد که از آن میان می‌توان به نمایش‌های «کوسه برنشین»، «پرده بازی»، «میرنوروزی» و انواع نمایش‌های سنتی مانند معرکه‌گیری، نقالی و روحوضی اشاره کرد که چون نمایش‌هایی عامیانه بود چندان نیازی به متن و نمایشنامه مشخص نداشتند («ادبیات نمایشی»، بی‌تا، بند ۱).

در این راستا نمایشنامه‌های سنتی در ایران هرچند در سراسر کشور به گونه‌های مختلفی اجرا گردیده و تاکنون نیز ادامه پیدا کرده اند اما در این میان استان ایلام یکی از استان‌هایی است که در حوزه‌ی نوشتن متون تعزیه و اجرای آن فعال بوده و آنجا کارهای چشمگیری نیز در این زمینه صورت گرفته است.